HINT – UiOs handlingsplan for internasjonalisering av utdanning 2024-2026

Innledning

Internasjonalt samarbeid og dialog på tvers av landegrensene er forutsetninger for å kunne møte de store globale utfordringene verden står overfor. Impulser utenfra og samarbeid med sterke fagmiljøer i forskjellige deler av verden bidrar til høyere kvalitet og relevans i utdanningene. Internasjonalisering som er godt planlagt og solid forankret i fagmiljøene, bidrar til å styrke Universitetet i Oslos (UiO) stilling som et ledende internasjonalt forskningsuniversitet, og til at våre kandidater er godt forberedt til å delta i et mangfoldig og globalisert arbeidsliv.

UiOs ambisjon er å være best i Norge på internasjonalisering av studier og på rekruttering av internasjonale studenter. Vi skal tilby attraktive internasjonale studieprogrammer, særlig innen fagområder som er strategisk viktige for UiO. Vi skal samtidig ha faglig bredde og legge til rette for tverrfaglighet. Vi skal samarbeide tett med europeiske partneruniversiteter i Circle U.-alliansen, og vi skal ha gode og velfungerende partnerskap i det globale sør, i Panorama-land og i verden for øvrig.

Innføring av studieavgifter for studenter fra land utenfor EU/EØS og Sveits gir oss nye utfordringer og muligheter. Flere nordiske universiteter som UiO kan sammenligne seg med har satset på internasjonal rekruttering og lykkes med det. Det er derfor grunn til å anta at UiO har potensial til å gjøre det samme.

UiOs internasjonale omdømme styrkes ved å ha en helhetlig internasjonal profil. Denne planen inkluderer både de nye utfordringene knyttet til internasjonal rekruttering og studieavgifter, og hvordan UiO kan videreutvikle internasjonaliseringen på feltene utveksling, fellesgrader, sommerskole og internasjonalisering hjemme.

Utveksling og utenlandsopphold forutsetter som regel reising og er omtalt i UiOs klima- og miljøstrategi. Strategien understreker at UiO fortsatt skal legge til rette for at studenter kan reise på utveksling, feltarbeid og konferanser.

UTKAST STYRESAK

1.UiOs internasjonale studieprogrammer

UiO ønsker å styrke sin stilling som et internasjonalt orientert universitet med dyktige studenter fra hele verden. Med dette som bakgrunn, blir tilbudet av engelskspråklige studier og internasjonal rekruttering enda viktigere enn det har vært til nå.

Flere av UiOs engelskspråklige masterprogrammer erfarer at det er krevende å rekruttere nok studenter etter innføringen av studieavgifter. Bachelorprogrammer på engelsk vil gi en mer internasjonal campus. De vil også kunne styrke rekrutteringsgrunnlaget til masterprogrammene og utvide emnetilbudet til utvekslingsstudenter fra internasjonale partneruniversiteter.

Mål

UiO skal være et internasjonalt orientert universitet, og internasjonale studieprogrammer er en sentral del av denne langsiktige målsettingen. Denne målsettingen er også i tråd med UiOs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet om fremragende studietilbud ved alle fakulteter. **Målsettingen er at UiO skal ha en bred og attraktiv portefølje av studieprogrammer som bidrar til faglig nyskapning og som er økonomisk bærekraftig. Konkret er ambisjonen både å utvikle flere Erasmus Mundus programmer i samarbeid med utenlandske partnere, samt å styrke utdanningstilbudet på bachelornivå**.

Tiltak

Tiltak nr.	Når skal det gjennomføres	Beskrivelse av tiltak
1.1	2025	Strategisk utvikling av utdanningsporteføljen ved å vurdere og prioritere hvilke internasjonale programmer som har potensial til å rekruttere betalende studenter.
1.2	2025	Planlegge for hvilke studentgrupper vi ønsker å prioritere, og i hvor stor grad vi ønsker studenter fra europeiske land og betalende studenter fra land utenfor Europa.
1.3	2025	Kartlegge og utrede eksisterende og nye muligheter for stipendprogrammer som kan gi støtte til studenter fra lav- og mellominntektsland.
1.4	2024	Lage en kommunikasjons- og rekrutteringsplan for å rekruttere og beholde internasjonale studenter. En pilot for å få et grunnlag for videre satsing på og organisering av rekruttering er igangsatt våren 2024.
1.5	2026	Etablere tre bachelorprogrammer på engelsk.
1.6	2026	Evaluere arbeidet med rekruttering av internasjonale studenter de første årene, og planlegge videre strategi på feltet.

UTKAST STYRESAK

2.Mobilitet som del av utdanningene

Mobilitet og internasjonal eksponering er virkemidler for at studentene skal få varierte faglige impulser, trening i å arbeide i forskjellige miljøer og språk, og å utvikle ferdigheter som selvstendighet, tilpasningsdyktighet og åpenhet for nye inntrykk.

Faglig forankret samarbeid som legger til rette for studentutveksling er en viktig faktor i kvalitetsarbeidet med utdanning. Den nasjonale studietilsynsforskriften fastsetter at "Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart".

Mål

Alle gradsstudenter på UiO skal ha tilbud om faglig anbefalt studieopphold i utlandet, og tilbud om fysisk eller digital deltakelse i andre internasjonale utdanningsprosjekter. Utvekslingstilbud som fokuserer på korttidsmobilitet skal styrkes.

UiO skal være en **attraktiv partner med et godt utvalg av engelskspråklige emner på alle nivåer for innreisende utvekslingsstudenter.** Dette er viktig for å ha en internasjonal campus i Oslo, og for å kunne tilby UiOs studenter gratisplasser ved attraktive universiteter.

Tiltak

Tiltak nr.	Når skal det gjennomføres	Beskrivelse av tiltak
2.1	2025	Alle studieprogram skal ha anbefaling om utvalgte studiesteder i utlandet som utvekslingsdestinasjoner.
2.2	Ved lokal programrevisjon eller periodisk programevaluering	Korte eller semesterlange utenlandsopphold kan gjøres obligatorisk eller som 'opt-out'/aktiv avmelding.
2.3	2026	Tilbudet om korttidsmobilitet, sommerskoler og blandet mobilitet for både inn- og utreisende studenter skal øke.
2.4	2026	Flere studenter skal ha tilbud om praksisopphold i utlandet som del av graden sin.
2.5	2024	Bedre synliggjøringen av studietilbudene ved UiOs sentre i utlandet og på Svalbard.

UTKAST STYRESAK

3.Partnerskap

Hovedmålet med internasjonalisering er å styrke kvaliteten på utdanningene ved UiO. For å få det til skal vi samarbeide i strategiske allianser og bilaterale partnerskap med universiteter som er like gode eller bedre enn oss. I Europa er UiOs deltakelse i Circle U. og utviklingen av Open Campus sentralt.

Gjennom etablering av strategiske partnerskap utenfor EU/EØS åpner den nasjonale lovgivningen opp for fritak for studieavgifter. Strategiske partnerskap er derfor et viktig virkemiddel for fagområder som har utfordringer med å tiltrekke seg betalende studenter.

Mål

Fagmiljøene må utvikle strategiske samarbeid med instituttene og fakultetene som sentrale støttestrukturer. Gjennom eksisterende støtteordninger for internasjonale programmer kan UiO både sikre en viss grunnfinansiering, samt skape grunnlag for rekruttering på fagfelt som har utfordringer i et globalt utdanningsmarked.

Tiltak

Tiltak nr.	Når skal det gjennomføres	Beskrivelse av tiltak
3.1	2024-26	UiOs fagmiljøer skal ha samarbeidsavtaler med ledende universiteter på sine områder. Det vil styrke UiOs internasjonale posisjon og gi studentene muligheter til å hente kunnskap fra øverste hylle.
3.2	2026	I Circle U. og andre viktige partnerskap skal mobiliteten gjøres så enkel som mulig, ved å senke terskler, forenkle godkjenningsprosesser og gi studentene faglig begrunnede råd om utvekslingsdestinasjon.
3.3	2025-26	Styrke utnyttelsesgraden av finansieringsmekanismer som Erasmus+, Nordplus, UTFORSK, INTPART etc. for å utvikle nye tilbud i samarbeid med partneruniversiteter i større grad enn i dag.
3.4	2025-26	Utvide tilbudet av engelskspråklige emner på lavere grads nivå. Ref. også tiltak 1.5

UTKAST STYRESAK

4.Internasjonalisering hjemme

Internasjonalisering hjemme handler om å gi studentene muligheter til å utvikle internasjonale ferdigheter og interkulturell kompetanse mens de er ved hjemmeuniversitetet sitt.

Internasjonalisering hjemme forutsetter et godt engelskspråklig tilbud på både bachelor- og masternivå, og at institusjonen legger til rette for at både lokale og internasjonale studenter deltar i den samme undervisningen. Ved å invitere faglig ansatte fra partneruniversiteter til å undervise ved UiO i kortere eller lengre perioder vil internasjonaliseringen hjemme bli styrket.

Mål

UiOs læringsmiljøer og sosiale arenaer skal være mangfoldige og internasjonale, og sikte mot at studentene gjennom utdanningen får en vid horisont, åpenhet for mangfold, og kompetanse til å jobbe i internasjonale miljøer.

Tiltak

Tiltak nr.	Når skal det gjennomføres	Beskrivelse av tiltak
4.1	2025-26	UiO skal tilby alle studenter, lokale som internasjonale, muligheten til å ha hele eller deler av utdanningen sin i et internasjonalt klasserom.
4.2	2025	Styrke integrering mellom lokale og internasjonale studenter gjennom læringsaktiviteter og læringsmiljøtiltak.
4.3	Ved lokal programrevisjon eller periodisk programevaluering	Tilstrebe at pensum i studieprogrammene har globale perspektiver.

UTKAST STYRESAK

Referanser

St.mld. 7, 2020-2021 “En Verden av muligheter”

UiO: Strategi 2030

Utviklingsavtale for UiO 2023-2026

Styresak D-sak 6-2023 (arkivsaksnr.: 2023/4850)

Circle U. Joint Policy Framework (JPF) for mobility

Prosjekt “Flere studenter på utveksling” 2016-2018

UiOs «Helhetlig klima- og miljø strategi»

Vedlegg

Statistikk over internasjonale masterstudenter fra land utenfor EØS-området, 2018-2024:

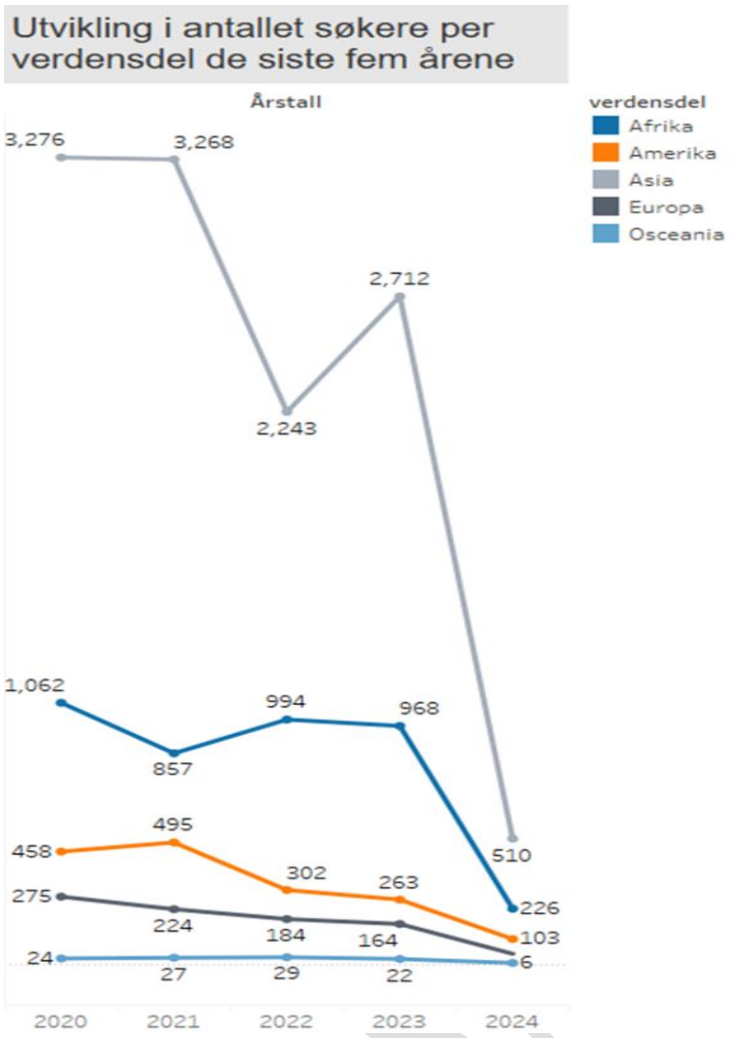
	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023***	**2024**
Søkere	3318	3943	5103	4875	3753	4134	889
Tilbud gitt	286	354	357	366	296	362	113
Ja-svar	187	230	319	236	192	131	70**
Møtt (fra 2023 også betalt)	143	163	224	145	138	62	32***

*Studieavgift innført etter søknadsfrist
**Tall pr april 2024
***betalt pr 26.08.24

Internasjonale studenter som startet på masterstudier ved UiO høst 2022 og høst 2023:

Land	**2022** Ikke studieavgift	**2023** Med studieavgift
USA	21	19
Kina	18	9
Pakistan	7	4
Mexico	2	4
Storbritannia og Nord-Irland	9	3
Iran	6	3
India	6	3
Bangladesh	13	3
Tyrkia	8	2
Canada	7	0

UTKAST STYRESAK

Eksempler på hva andre nordiske universiteter gjør innen internasjonal rekruttering:

Lunds Universitet i Sverige og Københavns Universitet i Danmark er blant de ledende i Norden på internasjonalisering av studier, også når det gjelder rekruttering av betalende studenter. Begge lærestedene har fokus på kvalitet fremfor kvantitet i rekrutteringsarbeidet, men de har forskjellige strategier.

I Lund satser man på en såkalt "long tail"-strategi, dvs. at de etterstreber en geografisk variasjon fremfor volum blant studentene de rekrutterer, både for å skape globale klasserom med bred representasjon, og for å unngå sårbarheten som kan være en konsekvens av å satse alt på et par land. I København ser de utelukkende på søkernes faglige kvalifikasjoner.

Begge legger vekt på å gi de internasjonale studentene relevant arbeidserfaring i studielandet i løpet av og etter studiet. Ingen av dem rekrutterer aktivt i Europa.
Mer utfyllende informasjon om dette arbeidet på LU og KU i vedlegg nr 2 og 3.

Eksempler på utvekslingsordninger på noen av UiOs studieprogrammer:

5-årig master i rettsvitenskap (jus) har følgende ordning: "I jusstudiet er det obligatorisk med enten et semester i utlandet eller at du tar et valgemne på engelsk."

De har også lagt til rette for kortere praksisopphold i Europa (10 ECTS), med mulighet for Erasmus+ støtte: JUS5020 – Praksis i Europa – Universitetet i Oslo (uio.no)

Bachelorprogrammet i Asia- og Midtøstenstudier har obligatorisk utveksling i alle studieretningene: Asia- og Midtøsten-studier (bachelor) – Universitetet i Oslo (uio.no)

Bachelorprogrammet Informatikk: «Programmering og systemarkitektur» har tett samarbeid med San Jose State University i California, og de har satt opp en pakke med emner som de anbefaler studenter som reiser dit å ta. Denne løsningen forenkler prosessen og reduserer usikkerhet for studentene: Studieopphold i utlandet – Informatikk: programmering og systemarkitektur (bachelor) – Universitetet i Oslo (uio.no)

Eksempel på internasjonalt klasserom ved UiO:

Senter for utvikling og miljø (SUM) har mastergraden "Development, Environment and Cultural Change" med studenter fra mange forskjellige land. Læringsmiljøet og det faglige innholdet gir studentene erfaring med å forholde seg til flere kulturer. Dessuten reiser mange på feltarbeid til utlandet. Det legges dermed ikke spesiell vekt på utveksling.

Organiseringen av rekrutteringsarbeidet ved tre nordiske universiteter:

Københavns Universitet har én stilling sentralt som hovedsakelig har ansvar for informasjon og nettsider rettet mot internasjonale søkere. Ellers foregår rekrutteringsarbeidet ved fakultetene, og ressursbruken der varierer mellom 0,3 og 4 hele stillinger. Det er Sundhedsvidenskabs- og Naturvidenskabsfakultetene som bruker mest ressurser og som rekrutterer flest internasjonale studenter. Fagmiljøene ser at inntjeningen fra betalende studenter gir ekstra ressurser til bl.a. å styrke studiemiljøet og til å etablere et godt, globalt rykte for studieprogrammene. De har hatt utfordringer knyttet til at informasjonsarbeid og opptak er organisert sentralt, mens studiestart skjer lokalt. På denne måten forsvinner verdifull kompetanse på veien. I tillegg har de begrensede ressurser til å "holde studentene varme" i søknadsprosessen.

Aarhus Universitet har 4 stillinger sentralt, hvorav 2,5 er finansiert av de to fakultetene som satser mest på internasjonal rekruttering - Faculty of Natural Sciences og Faculty of Technical Sciences. I utgangspunktet har fakultetene ansvar for rekruttering. De har samtidig valgt en modell hvor rekrutteringsoppgavene ligger sentralt. Dette innbefatter blant annet koordinering av kontrakter med 12 agenter, en studentambassadørordning med ca. 150 studenter, drift av sentrale nettsider,internasjonale nettportaler, sosiale medier mm. På denne måten har de fått et mer profesjonelt og robust system sammenlignet med en desentral og mer sårbar ordning.

Lunds Universitet har et sentralt kontor på 13 personer som tar seg av all markedsføring og rekruttering, før de overlater ansvaret for oppfølging av studentene til fakultetene når de ankommer Lund. 10 % av studieavgiften overføres til rekrutteringsteamet, noe til bolig og studentservice og en del til fakultetene som kompensasjon for ekstra arbeid med internasjonale studenter.